

UKZ 1 DAY AGO

KRNDIJA – CIJELO SELO OGRADILI ŽICOM I NAPRAVILI LOGOR

(U logoru Krndija od gladi bolesti i napornoga rada umirali starci, žene i djeca)

Krndija-logor

Napušteno njemačko selo Krndija od 15. kolovoza 1945. do 15. svibnja 1946. godine bilo je ograđeno žicom i pretvoreno u jedan od mnogobrojnih komunističkih logora u Hrvatskoj i bivšoj Jugoslaviji za njemačko stanovništvo (pretežno starce, žene i djecu) iz Slavonije, Srijema (Čakovo, Vinkovci, Sl. Brod, Županja, Slatina, Virovitica, Požega, Vukovar...) i središnje Hrvatske (Zagreb, Novska, Kutina, Garešnica, Daruvar, Bjelovar, Sisak, Kostajnica...) i bosanske Posavine (Bosanski Brod, Bijeljina, Brčko, Prnjavor...). U logoru je u teškim uvjetima smještaja, od gladi i bolesti te napornoga rada umrlo najmanje 338 osoba. Procjenjuje se da je kroz logor Krndiju prošlo oko 3500 do 4000 logoraša, te da ih je oko 500 do 1500 izgubilo život. Točan broj hrvatskih folksojnika koji su prošli poslijeratne logore sa sigurnošću je teško utvrditi.

Klikni "svi za mi se" podrži komunistickizlocini.net

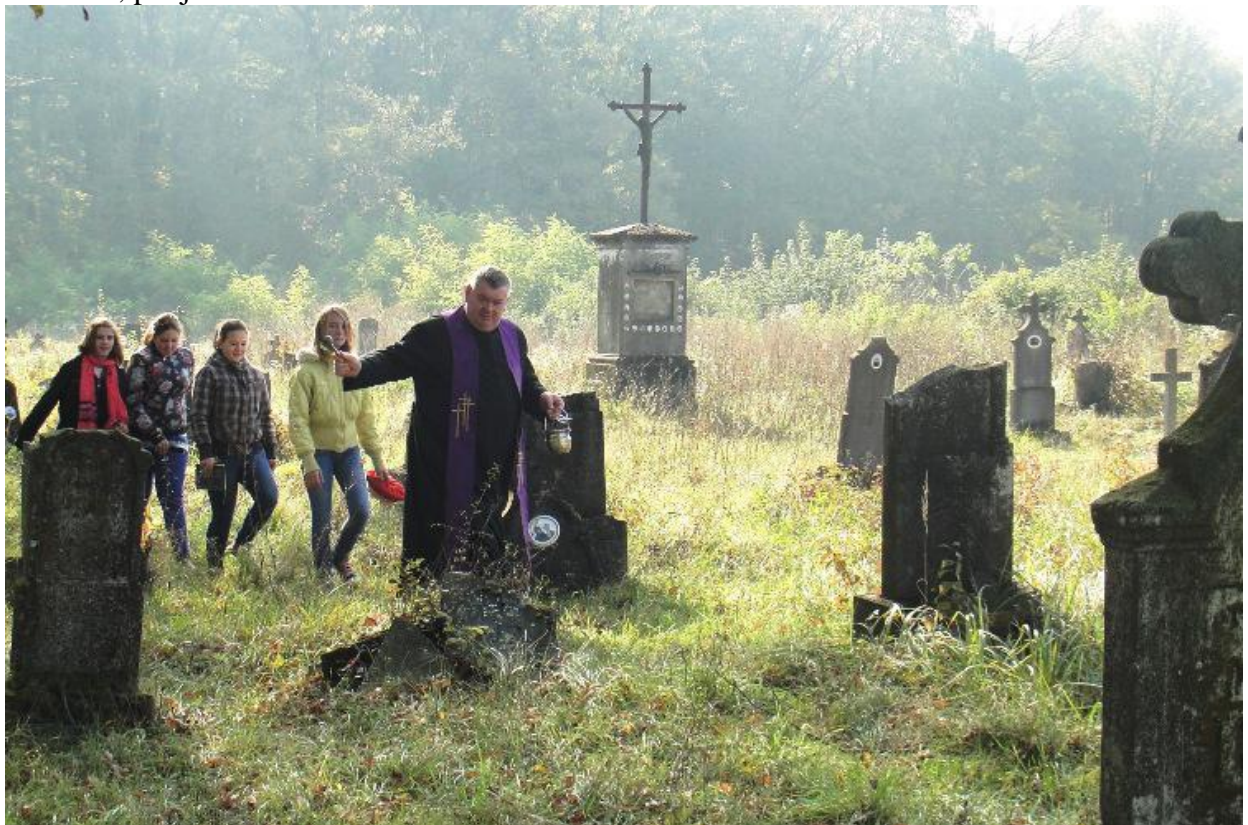
Spomen-obilježje u Krndiji podignuto 1999.

U Krndiji je na logoraškom dijelu groblja podignuto spomen-obilježje stradalim žrtvama logora Krndija 1945./46. godine. Spomen-obilježje svečano je otkriveno 7. listopada 1999. godine.

Zbjeg Nijemaca civila iz Hrvatske 1945.

Tomo Schwäller je rekao da je kao dječak preživio užase ovoga logora, dok je njegova majka koja je dragovoljno otišla u logor kako ne bi napustila supruga Nijemca i djecu, skonala svoj život u logoru. „Nakon 3 mjeseca u logoru Krndija pješaci ili smo preko Poganovaca do logora u Valpovu te u otvorenim vagonima deportirani za Njemačku. Kako nas tamo nisu primili vraćeni smo u Valpovo, a potom u Krndiju. Kao logoraše partizanske vlasti šalju nas na rad u Široko Polje na imanje Franje Šambića gdje ostajemo do raspuštanja logora Krndija 1945. U Logoru je hrana bila jako loša, a dnevno su znale umrijeti 3 do 4 osobe“, prisjeća se Tomo Schwäller.

Groblje Nijemaca u Krndiji

Zanimljiva su svjedočanstva o logoru Krndija, jednom od logora za Folksdojere u poslijeratnoj Jugoslaviji, osobito **logoraške pjesme-tužbalice na hrvatskome i njemačkome jeziku**. Neke od njih zabilježili su logoraši Johann Rittinger, Požežanin Tomislav Wittenberg, koji je kao dijete također bio logoraš u Krndiji, te u novije vrijeme etnokoreolog Josip Vinkešević.

O logoru Krndija 1945.-1946. godine brojni su izvori i literatura. Zanimljiva, slikovita i nezaobilazna svjedočanstva o logoru Krndija su i logoraške pjesme na hrvatskome i njemačkome jeziku. Požežanin Tomislav Wittenberg (1937.), koji je kao dijete bio logoraš u Krndiji, sjeća se i bilježi pjesmu u molu, tužbalicu (bez naslova), koju su, logorašice, djevojke, pjevale navečer i noću.

Krndija je žicom ograđena,

Mila moja majice, tu izlaza nema.

Dovode me do uprave puste,
Tu mi sijeku, majice, moje kose guste.
Tijelo mlado, al od bola modro,
Mila moja majice, to ne sluti dobro.
Kad ja umrem i kad me sahrane,
Mila moja majice, ti ne misli na me.

Etnokoreolog Josip Vinkešević (Čakovo) zabilježio je 1994. godine u Sopju (Podravska Slatina) slika u pjesmu, o čisto istog izvornika, naslovljenu "Jednog dana snijeg i kiša leti", odnosno "Krndija je žicom opletena", te me je upozorio na ovu pjesmu, neobjavljivanu i nepoznatu široj javnosti.

Krndija je žicom opletena

Jednog dana snijeg i kiša leti
od kuće me, majice, sprovode agenti.
Sprovode me do tamnice puste,
pa mi sijeku, majice, moje kose guste.
Krndija je žicom opletena,
mila moja majice, nigdje izlaz nema.
Gore tama, a dolje su mravi,
kad ja umrem, majice, ti me zaboravi.
U proljeće kad procvjeta cvijeće,
mila moja majice, mene biti neće.

Uredništvo/komunistickizlocini.net